

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
185. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Bul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Szerda, 1928. aug. 15.

Zágrábban mára izgalmas eseményeket várnak

A HORVATOK ELÉGEDETLENEN A NETTUNOI-SZERZŐDÉS RATIFIKÁCIÓJA MIATT —
BELGRÁDBAN IS IZGATOTTAK A KEDÉLYEK

— Az Estilap eredeti távirata —

Zágrábból jelentik: A pár napi aránylagos nyugalom után, amit Radics István halála hozott a jugoszláv politikai életbe, — most, amikor a horvát parasztszféra már a földben nyugszik, újult erővel kezdenek kiobbanni az ellentétek.

A beszédeket, amelyeket Radics koporsójánál tartottak hívei, feszült érdeklődéssel figyelték a belgrádi politikusok. Trumbicsnak, a régi horvát politikusnak és Macseknak, — aki Radics pártvezér örökébe lépett — beszédeit, a bennük foglalt szeparatizmus gondolatok miatt, idegesen fogadták Belgrádban, míg Pribicevics állásfoglalását, — amelyet Radicsnak ez a régi barátja szintén halotti beszédben körvonalozott, széleslátókörű jogi állásfoglalás-

nak minősítik, miután a szeparatizmus nem jut benne világos kifejezésre.

Egyébként valamennyi belgrádi politikus azt hiszi, hogy a horvát parasztpárt híven ki fog tartani Radics eszméi mellett.

Ma, kedden erőteljes formában fog megnyilatkozni a hangulat Belgrád ellen Zágrábban. A horvát főváros lakossága ugyanis tüntetni fog a nettunoi szerződés ratifikálása miatt. Ez a ratifiká-

ció a belgrádi parlament tegnapi ülésén történt, — természetesen a horvát képviselő ktávollétében. A nettunoi szerződést, amely tudvalevően Jugoszlávia és Olaszország viszonyát rendez, a horvátok a maguk érdekei szempontjából károsnak tartják. Ezért, bár a szkupstina ma szabadságra megy és őszig nem is ül össze, a horvátok nyugtalansága a hivatalos politikai szünet ellenére is nagy meglepetéseket hozhat.

Kommunista agitátorok letartóztatása

Zágrábból jelentik: Radics István haldoklásának hírére számos kommunista agitátor lurakodott be a városba, abban a reményben, hogy a zavaros helyzetben módot találnak arra, hogy propa-

gandát folytassanak. A legtöbb postatisztnak adta ki magát. A rendőrség most leleplezte a kommunisták munkáját s közülök igen sokat letartóztatott.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát egy volt váradi kereskedő

Mire végzetes tettét észrevették, már nem lehetett segíteni

Ma éjszaka egy jobb családból való és jobb sorsra érdemes kereskedő megrendítő körülmények között vált meg sokat zaklatott, szomorú életétől. A Malom-utca 10. szám alatti házban húzódott meg egy kis butorozott szobában Erdős Lipót 46 éves magánybavonult kereskedő. Erdős évekkal ezelőtt ismert nevű kereskedő volt a váradi piacon. Majd ügynőkségi irodát nyitott és a szorgalmas, tehetséges kereskedőt mindenütt szerették, ahol csak megfordult. Három-négy évvel ezelőtt súlyos szembaj támadta meg az életerős embert és a szörnyű betegség teljesen levette lábáról. Szemideg sorvadása egyre jobban

elhatalmasodott rajta és Erdős Lipót hátralevő életének javarészt kis szobájában töltötte, ahonnan ugyyszólván ki sem mozdult.

A hosszú évek alatt teljesen elvesztette látóképességét és borzalmas szerencsétlenségéhez még az is hozzájárult, hogy mindkét lábára béma lett.

Családja természetesen mindent elkövetett megmentésére, de a leghíresebb professorok sem tudtak rajta segíteni.

Erdős Lipót évek hosszú során mártírként tűrte szörnyű betegsége és ha néha panaszra nyílt is az ajka, gyöngéd kezek próbálták

megsimogatni, próbálták enyhíteni fájdalmát. Többször tett olyan kijelentéseket, hogy

már nem sokáig bírja ezeket a szenvedéseket

és ezért aggodó családjá még fokozottabb szeretettel és ragaszkodással vette körül.

Tegnap este édesapjával a legnyugodtabban beszélgetett. Pedig Erdős Lipót már akkor leszámolt mindennel. Amikor egyelői maradt a lakásban, az előre megvásárolt

kötelet a falba erősített kamposzszegre akasztotta, majd a végéből hurkot kötve, a nyakába tette. Aztán elrugta maga alól a széket

és ma reggel öt órakor az egyik cselédleány

holtan találta meg.

A lánynak feltűnt, hogy Erdős Lipót szobájában még mindig ég a villany és így lett figyelmes.

Azonnal értesítették a harmadik kerületi kapitányságot, amely telefonon jelentést tett a központi rendőrségnek. Az ügyeletes tisztviselő azonnal ki is ment, de Erdős Lipót már nem lehetett segíteni. Több órával azelőtt, mikor rátaláltak, már nem volt benne élet. Erdős Lipót egyetlen sor írást sem hagyott hátra.

Békéről beszélnek, háborúra készülnek

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Az angol lapok élénken kommentálják azt a hírt, hogy a francia hadsereg ezidei őszi gyakorlatain angol csapatok is részt vesznek. A lapok megjegyzik, hogy ezek után nem is tartják különösnek, ha Németország némi bizalmatlansággal figyeli a békebiztosító intézkedéseket és paktumot.

Furcsa, — írják a józan angol lapok — hogy agitálnak a Kellogg-féle békepaktum mellett és ugyanakkor a régi háborús szövetségeket támasztják új életre. Ezenfelül éppen most érkezik New Yorkba a távirat, hogy a paktum-okmányt, ha az összes nagyhatalmak szignálják, Washingtonban fogják elhelyezni. Valószínűleg örök nyugalomra — jegyzi meg az egyik angol publicista — mert közben már puffognak az ágyuk, ha egyelőre csak vaktöltéssel is, de minden jel arra mutat, hogy komoly akcióra is készen.

Stresemann öt éve külügyminiszter

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Öt esztendeje annak, hogy Stresemann Németország külügyminiszteri 'arcját viseli. E jubileum alkalmával ezt az egészen kiváló államférfiut és politikust pártkülönbség nélkül ünneplik a németek. Csaknem az összes lapok vezércikkben méltatják érdemeit és megállapítják róla, hogy hazájának történelmi értékű szolgálatokat tett.

Amikor a futbalmeccs kapusa megbolondul

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Egy környékbeli labdarúgó mérkőzésen borzalmas jelenet játszódott le. A bíró az egyik félnek szabadrúgást ítelt, mire az ellenfél végsőkéig felizgatott kapusa revolvert rántott elő és ész nélkül lövöldözni kezdett. Rettenetes pánik tört ki, amely csak akkor ért véget, amikor emberfeletti küzdelem árán sikerült a kapust lefogni. Szerencsére senki sem sebesült meg. Megállapították, hogy a kapus pillanatnyi elmezavarban követte el tettét.

Véres verekedés egy nagypiaci korcsmában

— Saját tudósítónktól —

Tegnap délből egy órakor véres verekedés színhelye volt az egyik nagypiaci korcsma. Bernat János halász ült az egyik asztalnál. A szomszéd asztal körül pedig hangosan mulatozó parasztleányok foglaltak helyet. Bernat János valami megjegyzést tehetett az egyik kurjongató fiatalemberre, mire ez felkapott egy szódásüveget és azzal úgy fejbeverte Bernatot, hogy az menten vértől borítva elterült. Bernat Jánost a mentők vitték be a kórházba, az előhívott rendőr pedig Benyha Tódort, Bernat támadóját, előállította a rendőrségnek.

A „Nagyvárad Estilap” legközelebbi száma a holnap. Boldogasszony-ünnep miatt, csütörtökön délből jelenik meg.

Ma utoljára Balalajka

1001 éjszaka

színes története.

Főszerepben:

**Nicolae Rimsky,
Natalia Kovanko
Heymanszinkör**

MOZI

A FILMPALACE ÉS FILM-TERRASSE MŰSORA:

Kedd 5, 7 és 9 órákor: Utoljára! A legionista. Egy francia diplomata kalandos élet-története. A főszerepben Milton Sills és Viola Dana. Előzőleg egy 2 felvonásos vígjáték és Filmpalace Híradó.

Szerda: 5, 7 és 9 órákor: A primadonna házassága. Biró Lajos regénye. A főszerepben Lewis Stone.

Csütörtök: A primadonna házassága.

Péntek: A primadonna házassága.

**HEYMAN SZINKÖR
MŰSORA**

Kedd: 5, 7 s 9 órákor: Nagy premier! 1001 éjszaka színes története.

Szerda: 5, 7 és 9 órákor: 1001 éjszaka színes története.

Vasárnapi matiné: Mata-Hari vagy a Vörös táncosnő. A legnagyobb orosz film.

Uj cipőüzlet!

Tisztelettel értesitem a nb. hölgyközönséget, hogy szeptember hó 1-én a Reg. Ferdinand (Rákóczi-út) Heyman Szinkör házában egy legmodernebbül berendezett

kizárólag luxus-cipő lerakatot nyitok

A Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz. alatti lerakatomban lévő összes luxus-cipőimet 30-50%-al olcsóbban a mai naptól, e hó 31-ig bezárólag, csakis készpénz fizetés mellett árusítom.

Mindenki igyekezzen vásárolni, míg a készlet tart.

We-Ego fabrica de ghete

Weisz Jenő

**1001 éjszaka
a Heymanban**

Puticiu Traian rendőrprefektus tegnap személyesen ellenőrizte a heilpiacot

— Saját tudósítónktól —

A nagyváradai piacon évtizedek alatt nem történt annyi visszaélés, mint most, a nyári hónapok alatt. Amikor a piaci visszaélések meggátolása végett azzal a javaslatlalt lép-tünk elő, hogy haladéktalanul állítsák vissza a piaci rendőrséget, a közszükségletek iránt megértést mutató Puticiu dr prefektus nem késett és másnap már Wolff kapitány vezetése mellett meg is kezdte az állandó ellenőrzést a piaci rendőrség. A közönség nap-nap után tapasztalja, hogy ezzel az intézkedéssel a rendőrprefektus milyen hasznos szolgálattal tett. Egyik napról a másikra megszűnt minden üzérkedés. A váradai piac ma már mintaszerű.

Tegnap délelőtt a rendőrprefektus személyesen is meg kívánt győződni a megváltozott piaci viszonyokról. Sorra járta az összes elárusító helyeket és, mint munkatársunknak utólag kijelentette, nagyon meg volt elégedve a tapasztaltakkal; úgy látszik — mondotta — az állandó piaci rendőrség intézménye nagyszerűen bevált. A kofák és a termelők megszüntették a közvetítő kereskedelmet, illetve, kizárták maguk közül a piaci drágaság okait: az elővásárlókat és ezzel aztán sikerült elérni azt, hogy az árak minden hetipiacon folytonosan csökkennek.

A sertés ára emelkedett.

A tegnapi állatvásárban kinos feltűnést keltett ismét, hogy a sertésárak megint emelkedtek. Pénteken még 45 lejért lehetett élő sulyban vásárolni, tegnap viszont jól járt az is, aki 48 lejért kapta a sertés kilóját. A nagyváradai hentesek nagyrésze ezuttal is tartózkodott a vételtől, mert

egyikük sem találja meg számítását.

A sertésárak újabb emelkedésével kapcsolatosan a főállatorvosi hivatalban érdeklődtünk, ahol kijelentették, hogy ez az áremelkedés természet-

szerű következménye a ten-geriárak folytonos emelkedésének. A hizlalás rengetegbe került és így érthető, hogy a sertésenyésztők magasabb árat követelnek. Enyhülésre egyelőre számítani sem lehet, erre csupán akkor kerülhet rá a sor, ha a már pusztulásra ítélt kukoricatermes annyira feljavul, hogy az ország szükségletét ki tudja elégíteni.

Két hónap alatt 55 autót vásároltak Nagyváradon

Kik a boldog új gépkocsitulajdonosok

Ebben a rettenetes gazdasági válságban, némi reménységgel kell, hogy eltöltsön bennünket az az örömdetes jelenség, hogy egyre többen és többen vásárolnak autót. Ebből a jelenségből ugyanis némiképen szabad arra következtetni, hogy annyira — amennyire mégis javul egyesek gazdasági helyzete, másrészt vannak még, akik biznak a mostaninál elviselhetőbb gazdasági viszonyok bekövetkezésében. A háboru előtt alig néhány autó szaiadt Várad utcáin és ma már rohamlépésben haladunk az ezres szám felé és ebből is 55 gépkocsit két hónap alatt vásároltak. A rendőrségnél levő nyilvántartás szerint a legújabb boldog gépkocsitulajdonosok a következők:

Ord. 589. Lechner József; Ord. 590. Biharmegye agrárhivatala; Ord. 591. Dénes István; Ord. 592. Borzon Sándor; Ord. 593. Perjesi Jenő (Fiat); Ord. 594. Ghelán Sándor; Ord. 595. Sertőző Gábor; Ord. 600. Berde Imre; Ord. 601. Dréher-Haggenmacher-gyár; Ord. 602. Faragó Sándorné; Ord. 603. Gombosiu Ulpiu Traian; Ord. 604. Markovits Manó; Ord. 605. Berkes István; Ord. 606. Szilágyi Lajos; Ord. 608. Nemes Sándor dr; Ord. 610. Tóth István; Ord. 611. Perjesi László; Ord. 612. Weisz Gyula; Ord. 613. Rusdea Miklós dr; Ord. 614. Verő Alfréd; Ord. 615. Báthori Imre; Ord. 616. Berbély Márton; Ord. 617. Bika Lajos; Ord. 619. Nádor József; Ord. 620. Kocsis Béla; Ord. 621. Bródi Sándor; Ord. 622. Ferderber Jon alezredes; Ord. 623. Groszmann Jenő; Ord. 624. Novák Valér; Ord. 625. Fodor Márton; Ord. 626.

Ciaviciu Augustin dr; Ord. 627. Kiss Sándor; Ord. 628. Bodnár Sándor; Ord. 629. Tisza Kálmán gróf; Ord. 630. Eichner Ernő; Ord. 631. Grosz Áron; Ord. 632. Vajda Kornél; Ord. 636. La Roche és Darvas; Ord. 638. Váradai Mihály; Ord. 640. Grigorovici alezredes; Ord. 641. Balasi Józsefné; Ord. 642. Banca Marmarosch; Ord. 643. Weisz Ferenc; Ord. 644. Pop Sándor dr; Ord. 645. Györkovács Géza; Ord. 647. Politzer Alajos dr; Ord. 648. Lupescu Nicu; Ord. 649. Fortuna Simon; Ord. 650. Popescu György; Ord. 651. Mann Gyula; Ord. 652. Korbucz Péter; Ord. 660. Flegmann Ödön; Ord. 661. Szűcs Gyula; Ord. 665. Barza Ignác.

Holnap először Rabszolgakirálynő Apolló és Atlantikban

* Megérkezett a Tündérújak augusztusi száma. Kapható a Hegedűs Hírlapirodában.

**1001 éjszaka
Nicolae Rimsky**

Kiváló minőségű
borbélyszappanok
JOHANNA lerakatban
Vitéz Mihály (Nagypiac)-tér 5.

**Rabszolgakirálynő
Atlantikban**

**1001 éjszaka
Keleti mese**

Mozgószínházak műsora

**Apolló és Atlantik
nyári mozgó**

Ma, kedden utoljára

Balalajka

A legszebb, legpazarabb kiállítású film

A „Kék madár” orosz varieté társaság egész műsorán

A főszerepben Florence Vidor

Megelőzőleg

Elöl tűz, hátul víz

2 felv. amerikai burleszk és a legújabb

Emericus Journal

Holnap először közkívánatra

A rabszolgakirálynő

a leghatalmasabb monumentális film

Heyman-Szinkör

Ma

1001 éjszaka

Főszerepben:

Nicolae Rimsky és Natalia Kovanko

Rendes helyárrakkal

Filmpalace és Filmterrasse

5 és 7 órákor 9 órákor

Ma utoljára

A legionista

Egy francia diplomata kalandos élettörténete

A főszerepben:

Milton Sills és Viola Dana

Előzőleg egy kétfelvonásos vígjáték és új Filmpalace Híradó.

Holnap először Biró Lajos regénye

**A primadonna
házassága**

A kisebbségi probléma megoldása elől most már a Népszövetség sem zárkozhat el

— Az Estilap eredeti távirata —

(A Nagyvárad Estilap varsói levelezője.) Ma alkalmam volt hosszabb beszélgetést folytatni a lengyel parlament német csoportjának egyik vezérével, Kurt Graebe képviselővel, aki nagy szerepet játszik az európai kisebbségi mozgalom megszervezésében. A beszélgetés során Graebe képviselő a következő igen érdekes kijelentéseket tette:

— A kisebbségellenes körök olyan jól dolgoztak, hogy ez a probléma számos államban teljesen ismeretlen maradt. Negyvenmillió ember egzisztenciáját s életét érintő probléma állandó és céltudatos agyonhallgatása azonban végül is tarthatatlanná vált és így hat év óta haladás észlelhető abban a mozgalomban, amelynek célja a teljes állami, gazdasági és kulturális egyenjogúság kivívása. A Népszövetség ügykezelése csakhamar bebizonyította, hogy az érdekeit államok ellenkező következtében pozitív eredmények nem érhetők el. Ennek következtében felmerült az európai kisebbségek körében az egyesülés, illetőleg együttműködés gondolata.

— A példát Lengyelország kisebbségi szolgáltatták, amelyek úgy a választásokon, mint fontos kisebbségi kérdések tárgyalásakor a parlamentben is egységesen, egymással szövetkezve léptek fel. Európai vonatkozásban azonban az első nagy lépés hat év előtt történt, amikor Európa német kisebbségei egyesültek közös munkára: az általános kisebbségi jog kidolgozására.

— A német kisebbségek június 25-e és 28-a között Bécsben tartották idei konferenciájukat. Ezt július első hetében a Népszövetségi Ligák Uniójának hágai kongresszusa követte, amelynek határozatai azt a célt szolgálják, hogy a Népszövetség behatódóbb és pozitívabb formában foglalkozzon ezúttal a kisebbségek jogaiival. Az Interparlamentáris Unió augusztus 23-a és 28-a között Berlinben tartja az évi kongresszusát, amelyen az egyes parlamentek kisebbségi képviselői is részt vesznek. Ezt a tanácskozást az európai kisebbségek genfi kongresszusa fogja követni. Az idei genfi kongresszus nagy munkát fog végezni s a Népszövetség számára összeállítja azt az anyagot, amelyre az általános kisebbségi jog felépíthető. Mindent összevéve a kisebbségi probléma rendezése terén nagyszabású felépítő munka folyik, amely elől a Népszövetség sem zárkozhat el sokáig. Az igazságnak és jogoknak végül is győzedelmeskedni kell az intrikák felett.

kát fog végezni s a Népszövetség számára összeállítja azt az anyagot,

Ujabb szigorú bűnságok kilátásában

TISZTÁN KELL TARTANI A VIZVEZETÉKI JELZŐ-TÁBLÁKAT

Puticiu Traján dr. Nagyvárad város delegált rendőrfőfőnöke a tűzbiztonságra vonatkozó városi szabályrendelet alapján a következő rendeletet adta ki:

1. Az egyes házaknál elhelyezett vizvezetési fűzőnyílások és a házon elhelyezett jelző-táblák az illető háztulajdonosok által a legnagyobb figyelemmel és tisztasággal őrzendők meg és azok szigorú ellenőrzését a rendőri kihágási büntető törvénykönyv 141. szakasza alapján elrendeljük az összes alantas rendőrközpontoknak.

2. A kihágást elkövetőket a vonatkozó törvény alapján 3 napig terjedhető elzárás és 1090 lej pénzbüntetéssel sújtja.

3. Tekintettel úgy egyéni, mint közbiztonsági szempontból, megfontolandó érdekekre, elrendel-

jük a kihágási büntető-bírósnak, hogy minden egyes adott esetben a kihágókat a törvény teljes szigorával sújtja.

Érdekes, hogy a rendelet csak ma jelent meg és a rendőrség már megkezdte az ellenőrzést, sőt az első büntetést már ki is szabta.

Spreng Vilmos háztulajdonost 500 leire büntették, mert a ház falában elhelyezett jelző-táblát a renoválás alkalmával annyira eltakarták, hogy csak hossza keresés után tudták megtalálni.

Természetes, hogy a rendőrség a jövőben már sokkal súlyosabb bírságokat fog alkalmazni, mert hasonló mulasztásokból a legnagyobb veszedelemek származhatnak.

Minden vendégnek tiszta szalvétát!

A rendőrség tisztasági vizsgálatai

— Saját tudósítónktól —

Említette az Estilap, hogy a rendőrvárosi hivatal legközelebb vizsgálatot fog tartani a kávéházakban, vendéglőkben és cukrászdákban, hogy meggyőződjön mily mértékben tartják meg a tisztaság elemei szabályait. Megírtuk, hogy elsősorban a rendőrség azt vizsgálja, tiszták-e és higién-

kus feltételeknek megfelelőek-e az ivóeszközök, aminek fontosságát felesleges magyarázni.

Most arról értesülünk, hogy a szigorú vizsgálat a köztisztaság minden követelményére kiterjed azokban a helyiségekben, ahol közönséget szolgálnak ki. Eltiltják a vendéglőkben az úgynevezett préselt szalvéták használatát. Kisebb helyeken tudniillik az a veszélyes szokás maradt fenn a koppantó idejéből, hogy a már használt szalvétát újra összehajtogatva, új vendégnek adják, ami könnyen terjeszt betegségeket. Ezt teljes szigorral eltiltják s elrendelik a foltatlan, tiszta abroszokat, a forró vízben áztatott evőeszközök használatát. Megengedik, hogy a vászonnasztalkendő helyett megfelelő méretű papírszalvétával szervírozzanak.

Megvizsgálja a bizottság egyes cukrászdák és a bodegák káratát és elárúsító helyiségeit is és ahol szükséges, elrendeli, hogy süteményt, sajtot és egyéb élelmiszert legyeketől védő takaró alatt tartsanak; s a helyiséget megfelelő módon szellőztessék.

Ma utoljára Balalajka

* Nagyvárad hentes-, mészáros- és borjuvágó iparosai f. hó 14-én, ma, kedden d. u. 5 órakor az Iparoskörben közgyűlést tartanak.

1001 éjszaka Natalia Kovanko

* A Kath. Népszövetség nagyvárad tagjai a nagykarolyi országos kath. nagygyűlésre jelentkezhetnek bezárólag szeptember 1-ig a Népszövetségi hivatalban.

Ma utoljára Balalajka

A Rabszolga-királynő

amelyet Kertész Mihály rendezett, Korda Mária alakít, bemutatja

a zsidók szenvedéseit Egyiptomban, a zsidók kivonulását Egyiptomból a zsidók átkelését a Vörös-tengeren, a hatalmas farao és a szép zsidó leány szerelmét, a farao hatalmas seregének elpusztulása a Vörös-tengerben

Szerdától kezdődőleg

az Apolló és Atlantikban

Rabszolga-királynő Atlantikban

* A Zöldkerti-temető megszűnik. Miután az állandó választmány tavalyi határozata értelmében a Vlaicu (v. Vámfáz)-utcán levő Zöldkerti-temető megszűnik és a helynek új rendeltetése van, — a polgármesteri hivatal felhívja az érdekelteket, hogy a temetőben levő emléktárgyakat 30 napon belül szállítsák el onnan.

Rabszolga-királynő Apollóban

* Köszönetnyilvánítás. A legutóbbi időben a Szentegylet intézményei javára alapítványt létesítettek: Az Aggók-Háza javára; Rosenfeld Lászlóné hagyatéka 5000 lej. Szüldé javára; Zsidó nők kórházegyesülete, Munk. Mór és neje, Schönberger Armin és neje nevére 6.000, H. Reismann Róza korábbi 10.000 lejes alapítványa felemelésére 2000 lej, Nagy Béni és neje született Frisch Klára 5000 lej. (Folytatjuk.)

* Ma utoljára láthatja: Balalajka gyönyörű orosz táncgyűjtemény, Elöl tűz, hátul víz 2 felv. amerikai burleszk és a legújabb Emericus Journalt egy műsor keretében az Apolló és Atlantikban.

Holnap először Rabszolga-királynő

Vízgyógy-, szénsav-fürdők, villanylány-hókuk, beléggő kamra, soványító-, hízókurák

Dr. Rác-szanatoriumban

Bejáróknak, vagy bennlakóknak pensióval. 655

Rabszolga-királynő Apollóban

Keresek elsőrendű bukárest magyar kézimunka szalon részére összeállításban önálló munkásnőket. Jelentkezni kedden és szerdán d. u. 2-3-ig Dr. Erdész né. Bul. Regele Ferdinand 13. 795

SPORT

Vizsgálat a felfüggesztett futballbírók ügyében

Ismeretes, hogy tizenhét váradai futballbíró felfüggesztettek. A futballbírók ügyében vizsgálatot indítottak s ez ügyből kifolyólag Váradra jött Suciú kapitány, aki a vizsgálat vezetésével volt megbízva. Tegnap este a szövetségi helyiségben az összes felfüggesztett bírók sajátkezőleg írt nyilatkozatot adtak Suciú kapitánynak. A nyilatkozatokból kiviláglik, hogy

a bírák súlyos tévedésnek esettek áldozatul

és remélik, hogy felmentik őket. Az ügyben végleges döntés valószínűleg szerda este lesz. Az egész város sporttársadalmának nagy

érdeklődéssel várja az ügy fejleményeit.

○ Felkérjük a „Nagyvárad Estilap” és a „Nagyvárad” vándorserleg-intéző bizottságának összes tagjait, hogy a ma esti FBA ülésen fontos megbeszélések végett — megjelenni szíveskedjenek.

○ A Makabea csütörtök esti választmányi ülésén egyhangúlag Klein Ernőt választották meg elnöknek. Klein Ernő dr. programját ismerve, biztos garanciát látnunk abban, hogy az egyesületet olyan nivóra fogja emelni, amely méltón megállhatja a helyét a váradai egyesületek között. Örömmel üdvözljük a Makabea fiatal elnökét.

Stoescu pénzügyigazgató azt mondja, hogy most már ő is el akar menni

Az egész országban óriási fel-tűnést keltett az az akció, ame-lyet Nagyvárad polgársága Sto-escu pénzügyigazgató eltávolítá-sa iránt indított. Gombosi Ulpiu Traján képviselő kezdeményezé-se teljes sikerre vezetett.

Duca miniszter elnökhelyettes

tegnap már táviratilag közölte a biharmegyei liberálpárti képviselőkkel és szenátorokkal, hogy Stoescu elhelyezése befejezett tény. Ennek ellenére, egészen ma délelőtt az a hír járta, hogy Sto-escu ragaszkodik az állásához. Ma délelőtt azután végre tisztá-

zódott a helyzet. Stoescu pénz-ügyigazgató munkatársunk előtt kijelentette, hogy

most már ő maga is kérte sürgős elhelyezését, mert be-látta, hogy helyzete Nagyvá-radon teljesen tarthatatlan.

Az élesdi Jacob-kastély megvételébe belenyugszik a belügyminiszterium

Sokat foglalkoztatja a nyilvánosságot Jacob János dr. volt avereszkanus képviselő élesdi kastélyának ügye.

A kastély 1927 novemberében Lobontiu Emil dr. Biharmegye ak-kori prefektusa

egymillióhatszáz ezer lejért megvásárolta

a tulajdosoktól: Jacob János dr-tól, feleségétől és két gyermekétől, — különböző közérdekű el-helyezésének céljára. Az adás-vé-teli szerződést megkötötték, a megyei tanács azt jóváhagyta és

a vételárát a megye teljes egészé-ben ki is fizette. Lobontiu Emil dr prefektus nemskára távozott a megye éléről és akkor az adás-vételi szerződést Tempelean de-legált prefektus megfellebbezte a belügyminiszterhez, azon a címen, hogy

Jacob János dr még jogerősen tagja volt a megyei tanácsnak akkor, amikor a megyei ta-nács az élesdi kastélyra vo-natkozó adás-vételi szerző-dést jóváhagyta.

A belügyminiszter a legelsőbb

közigazgatási tanács (Consiliul Superior Administrativ) vélemé-nye alapján utasította a prefektu-rát, hogy tekintse semmisnek az adásvételi szerződést és

szólítsa fel Jacob János dr-t az egymillióhatszáz ezer lejes vé-telár visszatérítésére, mert különben egész vagyonát zár alá veszik.

Ez ellen a belügyminiszteri in-tézkedés ellen Jacob János dr úgynevezett contencios-pert indi-toit a belügyminiszterium, illetve Biharmegye és Tempelean Dezső delegált prefektus ellen ügyvédje, Marcus István dr úján. Még pe-dig két pere van Jacob János dr-nak a belügyminiszterium ellen. Az egyik pert Jacob dr a belügy-miniszteriumnak ama határozata ellen indítja, amely nem veszi tu-domásul az ő (Jacob János) le-mondását a megyei tanácsban el-foglalt tagságról. Jacob János dr ugyanis még 1927 júniusában le-mondott a megyei tanácsban el-foglalt tagságáról; e lemondás el-len azonban a tanácsnak egy má-sik tagja kifogással élt és, bár Ja-cob dr azóta sem járt el a megyei

tanácsülésekre és nem vett ré-s annak munkájában, mégis

épen ez a névleges tag volt az, amire a belügyminis-terium az élesdi kastély adásvételi - szerződésének me-semmisítését és az egymillió-hatszáz ezer lejes vételár viss-zakövetelését alapította.

A nagyvárad-i ítélőtábla mint letétkes fórum, ma tárgyalja ezt két érdekes felfolyamodást, melyben Jacob János dr-t Marcus István dr, a belügyminiszterium mot Stamatopol Alfan, a megye és Tempelean prefektust per Gerlán Gábor dr képviseli.

Mielőtt a tárgyalás megkezdődött volna, igen érdekes fordulat állott be az élesdi kastélyvé-ügyében. A belügyminiszterium jogi képviselője közölte Marcus István dr-ral, hogy miniszteri-mának contencios-vezérigazgató-ságának jelentése szerint

e két hatóság egyike sem te- semmiféle intézkedést an nézve, hogy Jacob János dr az egymillióhatszáz ezer lejes vételárát, amelynek visszatérítését a miniszterium köv- telte, — végrehajtsák.

Ez a leirat Marcus István dr szerint azt jelenti, hogy

a belügyminiszterium vissza-vonja az adás-vételi szerző-dé hatálytalanságára kiadott in-tézkedését.

Ami a másik felfolyamodást a megyei tanács tagságra vonatko-zót — illeti, abban nincsen sem mi fordulat, de valószínű, hogy mai tárgyaláson, — amely cs-lapunk zárta után kezdődik — mindkét ügyet újabb időpon-túzi ki a tábla, hogy a közigaz-gatási processzus véglegesen tisztá-zódjék.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

2 szobás, konyhas lakás központban azonnal kiadó. Cim Csillag gyógyszerár. 707

Modern két, esetleg háromszobás lakást keres fiatal házaspár szeptemberre. Telefon 6-77. 812

Óriási borpince-helyiség, esetleg raktárnak kiadó. Pável-u. 18. 668

Egy fekete ebédli eladó Bulv. Regele Ferdinand 55-c. 807

Különfélék

Olcsón és jól javít órákat Weisa Str. Avram Iancu 18. 803

Németül, románul beszélő központban lakó uri család iskolai idejére fiút, vagy leányt, teljes ellátásra elfogad. Zongora háznál. Levelek „jó ellátás” jellegére kiadóba küldendők. 811

„Korunk” folyóirat eddigi összes számai olcsón eladók. Cim a kiadóban. 810

Hegedű tokkal együtt és az első három Hothmann-Bloch eladó Löwynél Nicolai Jorga (Zöldia-u. 6.) 792

Cipő, ridikül, keztyű-festés bármilyen színre jótállással, hogy nem hull le és csak 40 lei George Lázár 12 (volt Uri-utca 50. Biró cipész. 806

Pénzkölcsönt nyújt kézi fedezetre egyezer leitől kezdődőleg. Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-ucca 2. 641-2

Adás-vevés

Porszivógépet keresek megvételre Cim Hegedűs-Hirlapiróda. 802

Hegedű, tokkal együtt és az első három Hothmann-Bloch eladó Löwynél Jorga (Zöldia)-utca 6 792

Bodega lakással, jöme-telű eladó Calea Vic-torie (Kolozsvári-u.) 110

10 métermázsza festett bádoglemez eladó Simon Stefan (Bethlen u.) 25. 819

Ebédli és szalon smyrna szőnyeg posztó, ebédliüg-göny eladó. Bratianu Szaniszló-u. 13. 793

Eladó nagy modern ber-ház, 150 ezer leit jöve-delmez évente, 750 ezer leiert, Str. Holban (Szé-les-u.) 42. Budar 808

Kisebb sarok magánház nagy udvarral eladó. Érte-kezn: Vasuti újságárus bódé. Weber-házzal szem-ben, Takácsné, 778

Virágmetesz és sütővasak eladók Nic. Zsiga Lukács Gy-u.) 49. Zombory. 804

Alkalmazás

Műbutor ásztalos tanonc felvétetik Covriligor (Pe-reces-u.) 11. 816

Éjjeli őr állást keres. Ci-met a Hegedűs Hirlapiró-dába. 800

Ugyes tanuló lány felvét-e-tik Weiss Sándornál I. C. Bratianu Uri-u. 31. 801

Kezdő irodista ügyvédi irodába ajánlkozik, gépen ír, németül beszél. Cim a kiadóban. 799

1-3 gyermek mellé izr. leány ajánlkozik csekély fizetéssel. Str. Horia Bá-thory-u. 16 798

Mindenek szobaleány fel-vétetik Str. Cantemir Böthy Ödön-u. Jakobi. 814

Suche deutsches Fräulein für Nachmittag. Dr Leip-nik Jorga-u. 1. 813

Kézimunkaüzletbe min-den kézimunkához értő leány felvétetik Hersko-vits Piata Baross (Baross-utca 1.) 809

Pénztárkezeléshez gya-norított, ügyes, fiatal nő felveszünk Spitzer Sámuel és Fia. 795

Ugyes rikkancsiuk az Esti-lap árusításához felvétetnek Jelentkezni a Hegedűs Hir-lapiródaiban.

Zsidó szakácsnő és ügyes szobaleány azonnalra fel-vétetik. Leitner, Densuşianu (Jókai-utca) 4.

Kaucióképes egyén rak-tárnoki v. hasonló állást keres. Ptr. Szilágyimegye.

Intelligens lány gyermek mellé, vagy házi munkára ajánlkozik. Kímanóczy-u. 5. ajtó 5. 805

Román-német-franca dak-tilografiai irodai állást ke-res. Cimet Hegedűs Hir-lapiródaiba kér. 815,

Ugyes varrónőket felvesz szakmabeli előnyben. Kesz-tenbeum Reg. Ferd. 818

Mindenek főzőnő felvé-tetik Jelentkezni 3-4-ig. Balázs Ep. Pável-u. 7. sz.

Ugyes kiszolgáló lányt, ki szőrmeszakmában jártas, felveszek románul tudót. Lechner Ciorogar Uri-u. 4. sz. 820

Tisztességes mindenek szakácsnőt keres 15-re, dr Friedné Pável-u. 17.

Egy jobb nő ajánlkozik mindeneknek 3 és fél éves kis fiával. Nagy fizetésre nem reálettálok. Cim Ri-manóczy-u. 4 házmeister. 821

Gyermekeket mindenek-család. Bal-ázs, Alexandri Teleky-u. 53 földszint, ajtó 7. 822

Mindenféle festést vállá-lok, Előnyömdák részére SABLONT készítek. Strada Caragiale (Nyárfaj-utca) 8.

Maculatura papir 5 kg-os csomagokban kapható. Str. Prințul Caroli (Szilágyi D.) 6. Portánál.

„Bibliakutatók” pere a várad-i ítélőtáblán a belügyminiszter ellen

A szilágyimegyei Bálca község-ben még 1922 elején a görög-ka-tolikus egyház több hite otthagya-ta felekezetét és belépett az úgy-nevezett „biblia-kutatók” szektá-jába. Tavaly a bálcai görög-ka-to-likus egyház új templom építését határozta el és ekkor — a tör-vényre való hivatkozással — fel-szólította a bibliakutatók szektá-jába átlépett egykori hiteit, hogy járuljanak ők is hozzá a templom-építés költségeihez. A hitek meg-tagadták a hozzájárulást, arra hi-vatkozva, hogy a törvény értelem-ben ők egyházi adót régi egy-házuknak kilépésük után öt évig kötelesek fizetni, már pedig ez az öt esztendő letelt. Továbbá mondták a bibliakutatók — ők még a törvény szerint is csak ak-kor volnának kötelesek régi egy-házuknak az adót fizetni, ha sem-miféle új felekezetbe be nem lép-tek volna, hanem felekezeti-kívü-liek maradtak volna. Végül — mondták — a rendes egyházi-adók közé semmiképp sem soroz-ható a templomépítés költségei-hez való hozzájárulás. A biblia-kutatóknak ezt az érvelését el-utasította úgy a főszolgápiró, mint a prefektura és a belügyminis-terium is. Most aztán a bibliaku-tatók felfolyamodást jelentettek

be a nagyvárad-i Táblához a be-ügyminiszterium döntése ellen. Ma tárgyalja a nagyvárad-i Tá-bla ezt a kétségtelenül érdekes és vi-jelentőségű pert, amelyben bibliakutatókat Löw Bala dr na-gyvárad-i ügyvéd képviseli.

* Találtaott vasárnap délután pályaudvari villamoson egy ri-ki. Igazolt tulajdonosa átve-ha a Nagyvárad kiadóhivatalában.

1001 éjszaka

Amit a fantázia elgondol, az mind hatványozott feldolgozásba látjuk a Heyman-Szinkör mai ma-során az 1001 éjszaka regény-filmjében. Már a film főszerep-e Nicolae Rimsky és Natalia K-vanco olyan nevek, akik műve-szetükkal garantálják ennek gyönyörű filmváltozatnak a ha-talmas sikerét.

Rózsabokor életterem

ujra MEGNYILT.

Elsőrangú külföldi szalon-és Jazzband-zene.

Menü-rendszer: 4 fogásos ebéd 30 lei, zóna-reggeli egy pohár sörrel 18 lei. — Kíttűnő konyha. — Nyitva reggel 3-ig minden nap.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r.